

man have Banffelighed derved; men Forbilleder er der, og det mange og meget gamle. Det Ønske, der er fremsat om igjennem Theatret at have Indflydelse paa Kunstens Udbredelse, Udvikling osv., er ikke noget helbdigt Ønske fra den ærebe constitutionelle Minister; han maatte ønske, at han i enhver Retning kunde frigjøre sig derfor og saa see, om Kunsten kan udfolde sine Vinger, see, om den kan svinge sig i Theatret, og kan den ikke udfolde sine Vinger, saa at den i den Luftning, hvori den lever, kan svinge sig i Veiret, saa er det et Beviis paa, at den ikke der hører hjemme.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Jeg undrer mig over en Yttring af den ærebe Rigsdagsmand, der nu satte sig, som antydede, at han vil stemme for det af mig gjorte Forslag (Tscherning: Nei!). Han sagde nemlig, at naar man overlod Vedkommende „en ubeheftet Bygning“ osv.; men det er jo netop Ulykken, at Bygningen er beheftet med over 200,000 Rbd., og det er jo netop derpaa, mit Forslag gaaer ud, at man skal arbejde hen til, at den kan blive ubeheftet. Jeg er enig med den ærebe Rigsdagsmand i, at det er et billigt Forlangende, at Theaterbygningen skal være ubeheftet, og at der desuden skal gives et vist Tilskud, og jeg troer ogsaa, han har Ret i, at der vilde være særlige Banffeligheder forbundne med, at Civillisten overtog Theatret. Jeg troer imidlertid ikke, at den ærebe Rigsdagsmand har gjort denne Sag til Gjenstand for en gennemgribende Eftertanke. Et andet æret Medlem (H. M. Petersen) har meent, at Kommunen skal overtage Theatret; ja, det har eengang været under Kommunen; det var i den absolutistiske Tid, da havde netop en af Kongerne den samme Tanke som den ærebe Rigsdagsmand, og forærede Theatret til Kommunen; men det gik heller ikke godt, og Kommunen fandt tilsidst, at det var saa ubilligt, at den frigjorde sig derfor. Civillisten og Kommunen ere altsaa forkaftede; nu staaer altsaa den Form tilbage, som den ærebe Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) antydede, nemlig at man skal søge at danne et Samfund af Kræfter, der vare nøie forbundne med selve Theatret

(Tscherning: Det har jeg ikke talt om!). Den ærebe Rigsdagsmand hentydede, om ikke idag, saa dog igaar eller en foregaaende Dag, til et berømt Theater et andet Sted, hvor en saadan Ordning finder Sted, det vil han see, naar han læser sit Foredrag igjennem. En saadan Ordning har jeg ogsaa haft min Opmærksomhed henvendt paa, og det er med Hensyn dertil, jeg siger, at der ved vort Theater paa Grund af de forskjellige Kunstarter finder særlige Ulemper Sted, der ere til Hindrer derfor. Denne Ordning er altsaa ogsaa forkaftet. Nu staae vi tilbage med den reent private Accord; men i den Henseende maa man dog gjøre den Forskjel, at man ikke, ligesom man kan gaae hen til en Skræber og bestille sig en Frakke eller en Kjøle efter et bestemt Maal, eller til en Skomager og bestille sig et Par Støvler, paa samme Maade kan gaae hen og bestille Opførelsen af et nationalt Skuespil eller en Opera. Man kan maaskee gjøre det; men for Dvaliteten er der ingen Sikkerhed. Sagen stiller sig saaledes for mig, at jeg, hvis det skulde være Rigsdagens Mening, at Theatret skulde overdrages til en privat Mand eller til et reent privat Selskab, siger: nei, saa er det bedre at fuldbyrde det, den ærebe Rigsdagsmand truede med, nemlig at nægte hele det aarlige Tilskud; thi jeg anseer det for uforstandigt at ville overdrage Theatret til en privat Mand eller til et privat Selskab, fordi det er umuligt at gjøre det paa en saadan Maade, at Hensigten med Bevillingen virkelig vil kunne opfyldes. Det staaer for mig saaledes, at det vil være forbundet med saa stor Banffelighed, at det ikke kan gøres. Jeg er derfor fuldkommen overbevist om, at Rigsdagen ikke vil lade det komme dertil, at den skulde nægte det danske Nationaltheater sin Understøttelse, i Særdeleshed, og det maa jeg sige til, da den selv efter egen Begjæring har modtaget det.

Tscherning: Den høitærebe Minister kommer bestandig tilbage paa, at Rigsdagen skulde nægte Theatret sin Understøttelse, og jeg gaaer bestandig løs paa, at man skal give det Understøttelse, og endogsaa være fattet paa at give det rundelig Understøttelse. Naar den ærebe Minister sagde, at jeg skulde være gaaet